Welsh Language Scheme

Progress Report April 2019 – March 2020

Introduction

The purpose of this report is to outline the progress made in delivering our services through the medium of Welsh in accordance with our Welsh Language Scheme (WLS).

Background

Our WLS was approved by the Welsh Language Commissioner (WLC) on 19th February 2014.

In 2015 the WLC consulted on introducing Welsh Language Standards for all organisations. To date the Standards have been introduced for public sector organisations; while Housing Associations are still waiting for the introduction. Therefore our current Scheme which is based on the Welsh Language Act 1993 is still in operation.

In preparation for the introduction of the Standards, we participated in the Welsh Language Commissioner's Welsh Language Standards investigation during the summer of 2015 and the subsequent consultation in the autumn of 2017 on the Welsh Language Bill. Tai Tarian continue to keep abreast of developments by taking the opportunity to attend events held by the Welsh Language Unit. Talks have been ongoing with other Housing Associations as to how the housing sector can implement the upcoming changes. As a result of which we now utilise the translation services of another Housing Association for our written translation requirements.

Monitoring of compliance

Ongoing monitoring of the Scheme is undertaken by the Corporate Services Team. This report forms part of the monitoring and was last reported to the Board on 30th April 2020 for approval.

Our action plan for the next 12 months, which is based on our current WLS, has been prepared and is included as appendix 1.

<u>**Executive Summary**</u>

Since the approval of Tai Tarian's Welsh Language Scheme in February 2014 by the Welsh Language Commissioner, work has been on going to:

- **implement the actions contained in the scheme's original action plan and subsequently revised action plans;**
- **support staff and our members to learn the Welsh language; and**
- **keep abreast of the upcoming changes to Welsh Language legislation**

Of the 19 actions contained in the revised action plan for 2019/20:

- **all have been progressed and will continue to be monitored going forward**

The major achievements during the past 12 months have included:

- **The continued success of the in-house Welsh language courses facilitated by Swansea University; with a further course commenced in September 2019.**
- **The introduction of the Language Line app for translation services.**

A. Monitor the level of demand for Welsh from our service users and reflect this in our recruitment process, if necessary	
Progress update • Each post is reviewed individually as it arises by the relevant manager. At present no posts have been identified as essential to speak Welsh. This is due to the low level of demand for Welsh in the area where we operate.	***Next steps:*** We'll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 1.

B. Monitor staffs' Welsh language fluency and take appropriate action if necessary	
Progress update • All staff are asked to provide details of their Welsh language fluency when they start employment with Tai Tarian. • Current information held on staffs' Welsh language fluency:	***Next steps:*** We'll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 2.

Fluent Welsh speaker	6
Fluent Welsh speaker and writer	12
Fairly fluent Welsh speaker and writer	18
Fairly fluent Welsh speaker	7

C. Undertake an exercise to inform staff of the importance of providing and keeping up to date their equality and diversity related data (dependent on functionality of HR portal)	
Progress update • We have not been in a position to implement this action, as the self-service facility on the new HR portal which would allow staff to update their equality and diversity data has not yet been introduced.	***Next steps:*** We'll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 3.

D. Maintain and update the internal directory of staff who are fluent Welsh speakers or speakers and writers	
Progress update • An internal directory of staff who are fluent Welsh speakers or fluent Welsh speakers and writers is available on our intranet.	***Next steps:*** We'll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 4.

E. Continue to raise awareness of the WLS amongst staff and customers by the most appropriate method	
Progress update • During the past 12 months we have: ○ Promoted the Welsh language training course for staff in our staff magazine ○ Promoted the Welsh language training course to our members by inviting them to undertake free Welsh language courses • Promoted our Welsh Language Scheme and details of the free training available in the induction process for new staff.	***Next steps:*** We'll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 5.

F. Continue to collect and record language communication preference as part of tenant Equality & Diversity data collection	
Progress update • Our applications team have recorded, where practical, tenants Welsh language preference. As at March 2020, of our 10,828 tenants: ○ 35 out of 2,751 (1.26%) tenants questioned wished to be spoken to in Welsh ○ 8 out of 2,808 (0.28%) tenants questioned wished to be written to in Welsh	***Next steps:*** We'll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 6.

G. Analyse language communication preference data collected and consider its impact on service delivery	
Progress update • We have considered language communication preference when looking at service provision. For example, we have allocated a Welsh speaking Tenancy Relation Officer to the area where the majority of the 35 tenants who have indicated they wish to be spoken to in Welsh live. • As a result of the data we have introduced the Language Line video translation app which gives customers the option to have instant access to a Welsh language speaker so the service can be delivered in the language of their choice in the absence of a Welsh language speaker.	***Next steps:*** We'll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 7.

H. Continue to monitor levels of demand for Welsh language from our tenants and decide on the future approach to meet the demand	
Progress update • The level of demand for services through the medium of Welsh has remained low. We have received no requests to provide services through the medium of Welsh during the past 12 months. • Over the past 12 months we have continued to collect language preference data from our customers which will influence our future approach to Welsh language.	***Next steps:*** We'll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 8.

I. Monitor use and quality of the Welsh translation process	
Progress update • We use Adra Housing Association for our Welsh language written translation services. No issues have been raised in relation to quality of the service.	***Next steps:*** We'll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 9.

J. Keep Welsh language students aware of local opportunities to practice their learning	
Progress update • Current Welsh language students are made aware of external opportunities to practice their language skills by the tutor. • Current and previous students on the course have been encouraged to get together to practise their Welsh language skills.	***Next steps:*** We'll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 10.

K. Continue to offer Welsh language training to staff	
Progress update • Following on from the success of the last classroom based course run onsite by tutors from Swansea University, another course is in progress. Six members of staff are currently learning Welsh with Swansea University. • All staff have also been offered the 'Learn Welsh' online courses.	***Next steps:*** We'll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 11.

L. Evaluate the current Welsh language training provision to members once the current course has finished and decide on future approach	
Progress update • Feedback from our members who completed the last course was positive. • We have again offered all our members the opportunity to attend a classroom based course tutored by Swansea University or access to the 'Learn Welsh' online courses. Two members have commenced on the classroom based course.	***Next steps:*** We'll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 12.

M. Continue to display Welsh language statement in our main reception area	
Progress update • A sign setting out how to communicate with Tai Tarian in Welsh is placed in a prominent position on the reception desk at head office.	***Next steps:*** We'll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 13.

N. Review Tai Tarian’s WLS when the outcome of the Welsh Language Standards are announced for Housing Associations	
Progress update • We have continued our preparations in readiness for future changes in legislation. Meetings have been held with a North Wales Housing Association who predominately delivery their services through the medium of Welsh to discuss the possibility of service level agreements to provide our services through Welsh.	***Next steps:*** We’ll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 15.

O. Prepare an annual report to Board and WLC on Tai Tarian’s WLS	
Progress update • Our WLS annual monitoring report for 2019/20 will be presented to Board on 30th April 2020 for approval. If approved the report will be submitted to the WLC.	***Next steps:*** We’ll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 16.

P. Include a statement in our published annual Financial Statements, noting where members of the public can obtain a copy of our annual WLS monitoring report to the WLC	
Progress update Our Financial Statements which are due to be published in July will contain a link to our annual WLS monitoring report on our website.	***Next steps:*** We’ll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 14.

Q. Monitor comments, compliments and complaints in relation to the WLS	
Progress update • To date Tai Tarian have received no comments, compliments or complaints in relation to our WLS since we commenced trading in March 2011.	***Next steps:*** We’ll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 17.

R. Continue to issue ‘Siaradwr Cymraeg’ lanyards to new employees who speak Welsh	
Progress update • ‘Siaradwr Cymraeg’ lanyards were issued to all current staff who have stated on the staff data collection that they are a Welsh speaker. This enables customers to easily identify our Welsh language speakers. • New staff are issued with a ‘Siaradwr Cymraeg’ lanyard when they commence employment.	***Next steps:*** We’ll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 18.

S. Tai Tarian will support Welsh in the Borough	
Progress update • Tai Tarian have continued to offer free Welsh language courses to all our members. The free courses increase and support Welsh language in the Borough. • The opportunity for Welsh language students and speakers to meet at our head office for a Welsh speaking coffee morning has been offered.	***Next steps:*** We’ll continue to monitor this action. 2020/21 action plan – action 19.

Appendix 1

Welsh Language Scheme (WLS) action plan 2020/21

Action	Carried Forward or New	Action	Lead Officer	Timescale
1	Carried Forward	Monitor the level of demand for Welsh language from our service users and reflect this in our recruitment process, if necessary	Corporate Services Officer & HR Officer	Continuous
2	Carried Forward	Monitor staffs' Welsh language fluency and take appropriate action if necessary	HR Officer	Continuous
3	Carried Forward	Undertake an exercise to inform staff of the importance of providing and keeping up to date their equality and diversity related data (dependent on functionality of HR portal)	Corporate Services Officer	Continuous
4	Carried Forward	Maintain and update the internal directory of staff who are fluent Welsh language speakers or speakers and writers	Corporate Services Officer	Continuous
5	Carried Forward	Continue to raise awareness of the Welsh Language Scheme amongst staff and customers by the most appropriate method	Corporate Services Officer	Continuous
6	Carried Forward	Continue to collect and record language communication preference as part of tenant E&D data collection	Business Planning & Performance Analyst	Continuous
7	Carried Forward	Analyse the language communication preference data collected and consider its impact on service delivery	Business Planning & Performance Analyst	Continuous
8	Carried Forward	Continue to monitor levels of demand for Welsh language from our tenants and decide on the future approach to meet the demand	Corporate Services Officer	Continuous
9	Carried Forward	Monitor the use and quality of the Welsh translation process	Corporate Services Officer	Continuous
10	Carried Forward	Keep Welsh language students aware of local opportunities to practice their learning	Corporate Services Officer	Continuous
11	Carried Forward	Continue to offer Welsh language training to staff	Corporate Services Officer	Continuous

12	Carried Forward	Evaluate the current Welsh language training provision to members once the current course has finished and decide on future approach	Corporate Services Officer	Continuous
13	Carried Forward	Continue to display Welsh language statement in our main reception area	Corporate Services Officer	Continuous
14	Carried Forward	Include a statement in our published annual Financial Statements, noting where members of the public can obtain a copy of our annual WLS monitoring report to the WLC		
15	Carried Forward	Review Tai Tarian's WLS when the outcome of the Welsh Language Standards are announced for Housing Associations	Corporate Services Officer	When issued
16	Carried Forward	Prepare an annual report to Board and the WLC on Tai Tarian's WLS	Corporate Services Officer	30/6/20
17	Carried Forward	Monitor comments, compliments and complaints in relation to the WLS	Corporate Services Officer	Continuous
18	Carried Forward	Continue to issue 'Siaradwr Cymraeg' lanyards to new employees who speak Welsh	Corporate Services Officer	Continuous
19	Carried Forward	Tai Tarian will support Welsh in the Borough	Corporate Services Officer	Continuous

Tai Tarian

Adroddiad Cynnydd

Cynllun Iaith Gymraeg

Ebrill 2019 – Mawrth 2020

Cyflwyniad

Pwrpas yr adroddiad hwn yw amlinellu'r cynnydd sydd wedi ei wneud wrth ddarparu ein gwasanaethau trwy gyfrwng y Gymraeg yn unol â'n Cynllun Iaith Gymraeg (CIG).

Cefndir

Cymeradwywyd ein CIG gan Gomisiynydd y Gymraeg (CYG) ar y 19eg Chwefror 2014.

Yn 2015, ymgynghorodd CYG ar gyflwyno Safonau Iaith Gymraeg ar gyfer pob sefydliad. Hyd yn hyn, mae'r Safonau wedi eu cyflwyno ar gyfer sefydliadau'r sector cyhoeddus. Mae Cymdeithasau Tai yn parhau i aros iddynt gael eu cyflwyno. Felly, rydym yn parhau i weithredu yn unol â'n Cynllun presennol, sy'n seiliedig ar Ddeddf yr Iaith Gymraeg 1993.

I baratoi ar gyfer cyflwyno'r Safonau, bu i ni gymryd rhan yn ymchwiliad Comisiynydd y Gymraeg ar y Safonau Iaith Gymraeg yn ystod Haf 2015 ac yna ymgynghoriad arall yn ystod Hydref 2017 ar Fesur y Gymraeg. Mae Tai Tarian yn parhau i sicrhau eu bod yn cael gwybod am ddatblygiadau drwy gymryd y cyfle i fynychu digwyddiadau a gynhelir gan yr Uned Iaith Gymraeg. Mae trafodaethau wedi parhau gyda Chymdeithasau Tai eraill ynglŷn â sut y gall y sector tai weithredu'r newidiadau sydd ar droed. O ganlyniad i hyn, rydym nawr yn defnyddio gwasanaeth cyfieithu gan Gymdeithas Dai arall ar gyfer ein gofynion cyfieithu ysgrifenedig.

Monitro cydymffurfiaeth

Y Tîm Gwasanaethau Corfforaethol sy'n gyfrifol am fonitro'r Cynllun. Mae'r adroddiad hwn yn rhan o'r monitro a chaiff ei gyflwyno i'n Bwrdd ar y 30ain Ebrill i'w gymeradwyo.

Mae ein Cynllun Gweithredu ar gyfer y 12 mis nesaf, sy'n seiliedig ar ein CIG presennol, wedi ei baratoi ac wedi ei gynnwys yn atodiad 1.

Crynodeb Weithredol

Ers derbyn cymeradwyaeth Comisiynydd y Gymraeg i Gynllun Iaith Gymraeg Tai Tarian ym mis Chwefror 2014, mae gwaith wedi mynd rhagddo i:

- **rhoi'r gweithrediadau yn y cynllun gweithredu gwreiddiol ar waith a chynlluniau gweithredu adolygedig wedi hynny;**
- **cefnogi staff a'n haelodau i ddysgu Cymraeg; a**
- **diweddaru ein hunain am newidiadau sydd troed i ddeddfwriaeth iaith Gymraeg**

O'r 19 gweithred yn y cynllun gweithredu adolygedig ar gyfer 2019/20:

- **Maent i gyd wedi gweld cynnydd a byddant yn parhau i gael eu monitro wrth symud ymlaen**

Y llwyddiannau sylweddol sydd wedi eu sicrhau dros y 12 mis diwethaf yw:

- **Llwyddiant parhaus y cyrsiau iaith Gymraeg mewnol sydd wedi eu hwyluso gan Brifysgol Abertawe; gyda chwrs pellach wedi cychwyn ym mis Medi 2019.**
- **Cyflwyno ap Language Line ar gyfer gwasanaethau cyfieithu.**

A. Monitro’r lefel o alw am Gymraeg gan ein defnyddwyr gwasanaeth ac adlewyrchu hyn yn ein proses recriwtio, os oes gofyn	
Diweddariad o gynnydd • Caiff pob swydd ei adolygu yn unigol gan y rheolwr perthnasol fel mae’r angen yn codi. Ar hyn o bryd, does dim swyddi wedi ei nodi fel bod hi’n hanfodol siarad Cymraeg ar eu cyfer. Mae hyn yn deillio oherwydd y lefel isel o alw am y Gymraeg yn yr ardal lle rydym yn gweithredu.	***Camau nesaf:*** Byddwn yn parhau i fonitro'r weithred hon. Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 1

B. Monitro pa mor rhugl yw staff yn y Gymraeg a gweithredu os oes angen	
Diweddariad o gynnydd • Rydym yn gofyn i bob aelod o staff ddarparu manylion pa mor rhugl ydynt yn y Gymraeg pan maent yn cychwyn eu cyflogaeth gyda Tai Tarian. • Gwybodaeth gyfredol a gaiff ei ddal ar ba mor rhugl yw staff yn yr Iaith Gymraeg:	***Camau nesaf:*** Byddwn yn parhau i fonitro'r weithred hon. Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 2

Siaradwr Cymraeg rhugl	6
Gallu siarad ac ysgrifennu Cymraeg yn rhugl	12
Gallu siarad ac ysgrifennu Cymraeg yn eithaf rhugl	18
Gallu siarad Cymraeg yn eithaf rhugl	7

C. Cynnal ymarferiad i hysbysu staff am bwysigrwydd darparu a diweddaru data sy’n ymwneud â chydraddoldeb ac amrywiaeth (yn ddibynnol ar y porth AD)	
Diweddariad o gynnydd • **Nid ydym wedi bod mewn sefyllfa i roi’r weithred yma ar waith gan nad yw’r cyfleuster hunanwasanaeth ar borth AD a fyddai wedi galluogi staff i ddiweddaru eu data cydraddoldeb ac amrywiaeth wedi ei gyflwyno eto.**	***Camau nesaf:*** Byddwn yn parhau i fonitro'r weithred hon. Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 3

D. Cynnal a diweddaru’r cyfeiriadur mewnol o staff sy’n siaradwyr Cymraeg rhugl neu rai sy’n gallu siarad ac ysgrifennu Cymraeg	
Diweddariad o gynnydd	***Camau nesaf:*** Byddwn yn parhau i fonitro'r weithred hon.

• Mae cyfeiriadur mewnol o staff sy’n siaradwyr Cymraeg rhugl neu rai sy'n gallu siarad ac ysgrifennu Cymraeg yn rhugl ar gael ar ein mewnrwyd.	Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 4

E. Parhau i godi ymwybyddiaeth am y CIG ymhlith staff a chwsmeriaid drwy’r dull mwyaf priodol	

Diweddariad o gynnydd
• Yn ystod y 12 mis diwethaf rydym wedi:
  ○ Hyrwyddo’r cwrs hyfforddiant iaith Gymraeg ar gyfer staff yn ein cylchgrawn staff
  ○ Hyrwyddo’r cwrs hyfforddiant iaith Gymraeg ymhlith ein haelodau drwy eu gwahodd i ymgymryd â chyrsiau iaith Gymraeg am ddim
• Wedi hyrwyddo ein Cynllun Iaith Gymraeg ac mae manylion hyfforddiant am ddim ar gael yn y broses anwytho ar gyfer staff newydd.
	Camau nesaf:
	Byddwn yn parhau i fonitro'r weithred hon.
	Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 5

F. Parhau i gasglu a chofnodi dewisiadau iaith ar gyfer cyfathrebu fel rhan o gasglu data Cydraddoldeb ac Amrywiaeth tenantiaid	

Diweddariad o gynnydd
• Mae ein tîm ceisiadau wedi cofnodi, lle bo’n ymarferol, dewisiadau iaith Gymraeg ar gyfer tenantiaid. Ym mis Mawrth 2020, allan o’r 10,828 o denantiaid sydd gennym;
  ○ Roedd 35 o’r 2,751 (1.26%) o denantiaid a gwestiynwyd yn dymuno i ni siarad gyda nhw yn Gymraeg
  ○ Roedd 8 o’r 2,808 (0.28%) o denantiaid a gwestiynwyd yn dymuno i ni ysgrifennu atynt Gymraeg
	Camau nesaf:
	Byddwn yn parhau i fonitro'r weithred hon.
	Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 6

G. Dadansoddi data dewis iaith wrth gyfathrebu sydd wedi ei gasglu ac ystyried ei effaith ar gyflawni gwasanaeth	
Diweddariad o gynnydd • Rydym wedi ystyried dewis iaith wrth gyfathrebu wrth edrych ar ddarparu gwasanaeth. Er enghraifft, rydym wedi dynodi Swyddog Perthynas Tenantiaid sy’n siarad Cymraeg yn yr ardal lle mae’r mwyafrif o’r 35 tenant sydd wedi nodi eu bod yn dymuno i ni siarad gyda nhw yn Gymraeg yn byw.	***Camau nesaf:*** Byddwn yn parhau i fonitro'r weithred hon. Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 7

• O ganlyniad i'r data, rydym wedi cyflwyno ap cyfieithu fideo Language Line sy'n rhoi'r opsiwn i gwsmeriaid gael mynediad yn syth at siaradwr Cymraeg. Gallwn ddarparu'r gwasanaeth yn eu dewis iaith os nad oes siaradwr Cymraeg ar gael drwy wneud hyn.	

H. Parhau i fonitro'r lefelau o alw am iaith Gymraeg gan ein tenantiaid a phenderfynu ar sut i ymdrin â hyn er mwyn diwallu'r galw yn y dyfodol	
Diweddariad o gynnydd • Mae'r lefel o alw am wasanaethau drwy gyfrwng y Gymraeg wedi parhau yn isel. Nid ydym wedi derbyn unrhyw geisiadau i ddarparu gwasanaethau trwy gyfrwng y Gymraeg yn ystod y 12 mis diwethaf. • Dros y 12 mis diwethaf, bu i ni barhau i gasglu data dewis iaith gan ein cwsmeriaid a fydd yn dylanwadu ar y ffordd y byddwn yn ymdrin â'r Gymraeg yn y dyfodol.	***Camau nesaf:*** Byddwn yn parhau i fonitro'r weithred hon. Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 8

I. Monitro defnydd ac ansawdd y broses gyfieithu i Gymraeg	
Diweddariad o gynnydd • Adra, y Gymdeithas Dai, sy'n darparu gwasanaethau cyfieithu ysgrifenedig i ni. Does dim problemau wedi codi mewn perthynas ag ansawdd y gwasanaeth.	***Camau nesaf:*** Byddwn yn parhau i fonitro'r weithred hon. Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 9

J. Diweddaru myfyrwyr iaith Gymraeg am gyfleoedd yn lleol i ymarfer yr hyn y maent yn ei ddysgu	
Diweddariad o gynnydd • Mae myfyrwyr iaith Gymraeg presennol yn cael gwybod gan y tiwtor am gyfleoedd allanol i ymarfer eu sgiliau iaith. • Mae myfyrwyr presennol a chyn fyfyrwyr ar y cwrs yn cael eu hannog i gyfarfod i ymarfer eu sgiliau iaith Gymraeg.	***Camau nesaf:*** Byddwn yn parhau i fonitro'r weithred hon. Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 10

K. Parhau i gynnig hyfforddiant iaith Gymraeg i staff	
Diweddariad o gynnydd • Yn dilyn llwyddiant y cwrs ystafell dosbarth diwethaf a gynhaliwyd ar safle gan diwtoriaid o Brifysgol Abertawe, mae cwrs arall ar y gweill. Mae chwe aelod o staff yn dysgu Cymraeg ar hyn o bryd gyda Phrifysgol Abertawe. • Mae pob aelod o staff wedi cael cynnig cyrsiau ar-lein 'Dysgu Cymraeg'.	***Camau nesaf:*** Byddwn yn parhau i fonitro y weithred hon. Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 11

L. Gwerthuso darpariaeth hyfforddiant iaith Gymraeg presennol gydag aelodau ar ôl i'r cwrs presennol ddod i ben ac yna penderfynu sut i symud ymlaen	
Diweddariad o gynnydd • Roedd yr adborth gan ein haelodau a gyflawnodd y cwrs y tro diwethaf yn gadarnhaol. • Eto, rydym wedi cynnig i bob aelod y cyfle i fynychu cwrs ystafell ddosbarth wedi ei gynnal gan Brifysgol Abertawe neu fynediad i'r cwrs ar-lein 'Dysgu Cymraeg'. Mae dau aelod wedi cychwyn ar y cwrs ystafell ddosbarth.	***Camau nesaf:*** Byddwn yn parhau i fonitro y weithred hon. Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 12

M. Parhau i ddangos datganiadau iaith Gymraeg yn ein prif dderbynfa	
Diweddariad o gynnydd • Mae arwydd yn nodi sut i gyfathrebu gyda Tai Tarian yn Gymraeg wedi ei osod mewn lle amlwg ar ddesg y dderbynfa yn y brif swyddfa.	***Camau nesaf:*** Byddwn yn parhau i fonitro y weithred hon. Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 13

N. Adolygu CIG Tai Tarian pan gaiff canlyniadau Safonau Iaith Gymraeg eu cyhoeddi ar gyfer Cymdeithasau Tai	
Diweddariad o gynnydd • Rydym wedi parhau â'n paratoadau yn barod ar gyfer newidiadau deddfwriaethol yn y dyfodol. Cynhaliwyd cyfarfodydd gyda Chymdeithas Tai Gogledd Cymru sy'n darparu eu gwasanaethau'n bennaf trwy gyfrwng y Gymraeg i drafod y posibilrwydd o gytundebau lefel gwasanaeth i ddarparu ein gwasanaethau trwy gyfrwng y Gymraeg.	***Camau nesaf:*** Byddwn yn parhau i fonitro y weithred hon. Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 15

O. Paratoi adroddiad blynyddol i'r Bwrdd a CYG ar CIG Tai Tarian	
Diweddariad o gynnydd • Caiff ein hadroddiad monitro CIG blynyddol ar gyfer 2019/20 ei gyflwyno i'r Bwrdd ar y 30ain Ebrill 2020 i'w gymeradwyo. Os caiff ei gymeradwyo, bydd yr adroddiad yn cael ei gyflwyno i CYG.	***Camau nesaf:*** Byddwn yn parhau i fonitro y weithred hon. Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 16

P. Cynnwys datganiad yn ein Datganiadau Ariannol blynyddol a gaiff ei gyhoeddi yn nodi lle gall aelodau'r cyhoedd gael copi o'n hadroddiad monitro CIG i CYG	
Diweddariad o gynnydd Bydd ein Datganiadau Ariannol, sydd i gael eu cyhoeddi ym mis Gorffennaf, yn cynnwys linc i'n hadroddiad monitro CIG blynyddol sydd ar ein gwefan.	***Camau nesaf:*** Byddwn yn parhau i fonitro y weithred hon. Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 14

Q. Monitro sylwadau, canmoliaeth a chwynion mewn perthynas â'r CIG	
Diweddariad o gynnydd • Hyd yn hyn, nid yw Tai Tarian wedi derbyn unrhyw sylwadau, canmoliaeth na chwynion mewn perthynas â'r CIG ers i ni gychwyn masnachu ym mis Mawrth 2011.	***Camau nesaf:*** Byddwn yn parhau i fonitro y weithred hon. Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 17

R. Parhau i rannu cortyn gwddf 'Siaradwr Cymraeg' i weithwyr newydd sy'n siarad Cymraeg	
Diweddariad o gynnydd • Mae cortyn gwddf 'Siaradwr Cymraeg' wedi eu rhannu i staff sydd wedi nodi eu bod yn siaradwyr Cymraeg wrth i ni gasglu data am staff. Mae hyn yn ei gwneud hi'n hawdd i'n cwsmeriaid adnabod siaradwyr Cymraeg. • Mae staff newydd yn cael cortyn gwddf 'Siaradwr Cymraeg' ar gychwyn eu cyflogaeth.	***Camau nesaf:*** Byddwn yn parhau i fonitro y weithred hon. Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 18

S. Bydd Tai Tarian yn cefnogi Cymraeg yn y Fwrdeistref	
Diweddariad o gynnydd • Mae Tai Tarian wedi parhau i gynnig cwrs iaith Gymraeg am ddim i’n holl aelodau. Mae’r cyrsiau am ddim yn cynyddu a chefnogi iaith Gymraeg yn y Fwrdeistref. • Rydym wedi cynnig cyfle i fyfyrwyr iaith Gymraeg a siaradwyr Cymraeg gyfarfod yn ein prif swyddfa ar gyfer bore coffi Cymraeg.	***Camau nesaf:*** Byddwn yn parhau i fonitro y weithred hon. Cynllun gweithredu 2020/21 – gweithred 19

Atodiad 1

Cynllun Gweithredu Cynllun Iaith Gymraeg (CIG) 2020/ 21

Gweithred	Yn parhau neu’n Newydd	Gweithred	Swyddog Arweiniol	Amserlen
1	Yn parhau	Monitro’r lefel o alw am y Gymraeg gan ein defnyddwyr gwasanaeth ac adlewyrchu hyn yn ein proses recriwtio os oes gofyn	Swyddog Gwasanaethau Corfforaethol a Swyddog AD	Parhaus
2	Yn parhau	Monitro pa mor rhugl yw staff yn y Gymraeg a gweithredu os oes angen	Swyddog AD	Parhaus
3	Yn parhau	Cynnal ymarferiad i hysbysu staff am bwysigrwydd darparu a diweddaru data sy’n ymwneud â chydraddoldeb ac amrywiaeth (yn ddibynnol ar y porth AD)	Swyddog Gwasanaethau Corfforaethol	Parhaus
4	Yn parhau	Cynnal a diweddaru'r cyfeiriadur mewnol o staff sy’n siaradwyr Cymraeg rhugl neu rai sy’n gallu siarad ac ysgrifennu Cymraeg	Swyddog Gwasanaethau Corfforaethol	Parhaus
5	Yn parhau	Parhau i godi ymwybyddiaeth am y Cynllun Iaith Gymraeg ymhlith staff a chwsmeriaid drwy’r dull mwyaf priodol	Swyddog Gwasanaethau Corfforaethol	Parhaus
6	Yn parhau	Parhau i gasglu a chofnodi dewisiadau iaith ar gyfer cyfathrebu fel rhan o gasglu data Cydraddoldeb ac Amrywiaeth tenantiaid	Cynllunio Busnes a Dadansoddi Perfformiad	Parhaus
7	Yn parhau	Dadansoddi data dewis iaith wrth gyfathrebu sydd wedi ei gasglu ac ystyried ei effaith ar ddarpariaeth gwasanaeth	Cynllunio Busnes a Dadansoddi Perfformiad	Parhaus
8	Yn parhau	Parhau i fonitro’r lefelau o alw am iaith Gymraeg gan ein tenantiaid a phenderfynu ar sut i ymdrin â hyn er mwyn diwallu’r galw	Swyddog Gwasanaethau Corfforaethol	Parhaus
9	Yn parhau	Monitro defnydd ac ansawdd y broses gyfieithu i Gymraeg	Swyddog Gwasanaethau Corfforaethol	Parhaus
10	Yn parhau	Diweddaru myfyrwyr iaith Gymraeg am gyfleoedd yn lleol i ymarfer yr hyn y maent yn ei ddysgu	Swyddog Gwasanaethau Corfforaethol	Parhaus
11	Yn parhau	Parhau i gynnig hyfforddiant iaith Gymraeg i staff	Swyddog Gwasanaethau Corfforaethol	Parhaus
12	Yn parhau	Gwerthuso darpariaeth hyfforddiant iaith Gymraeg presennol gydag aelodau ar ôl i’r cwrs presennol ddod i ben ac yna penderfynu sut i symud ymlaen.	Swyddog Gwasanaethau Corfforaethol	Parhaus

13	Yn parhau	Parhau i ddangos datganiadau iaith Gymraeg yn ein prif dderbynfa	Swyddog Gwasanaethau Corfforaethol	Parhaus
14	Yn parhau	Cynnwys datganiad yn ein Datganiadau Ariannol blynyddol a gaiff ei cyhoeddi yn nodi lle gall aelodau'r cyhoedd gael copi o'n hadroddiad monitro CIG i CYG		
15	Yn parhau	Adolygu CIG Tai Tarian pan gaiff canlyniad Safonau Iaith Gymraeg eu cyhoeddi ar gyfer Cymdeithasau Tai	Swyddog Gwasanaethau Corfforaethol	Pan fyddant wedi eu cyhoeddi
16	Yn parhau	Paratoi adroddiad blynyddol i'r Bwrdd a CYG ar CIG Tai Tarian	Swyddog Gwasanaethau Corfforaethol	30/6/2020
17	Yn parhau	Monitro sylwadau, canmoliaeth a chwynion mewn perthynas â'r CIG	Swyddog Gwasanaethau Corfforaethol	Parhaus
18	Yn parhau	Parhau i rannu cortyn gwddf 'Siaradwr Cymraeg' i weithwyr newydd sy'n siarad Cymraeg	Swyddog Gwasanaethau Corfforaethol	Parhaus
19	Yn parhau	Bydd Tai Tarian yn cefnogi Cymraeg yn y Fwrdeistref	Swyddog Gwasanaethau Corfforaethol	Parhaus